

Endringsforslag som gjelder NOKUTs tilsynsvirksomhet og institusjonenes kvalitetsarbeid

- § 1-3 NOKUTs tilsynsvirksomhet skal lyde:

Innenfor de rammer som er fastsatt i lover og forskrifter skal NOKUT føre tilsyn med kvaliteten i utdanningen ved norske institusjoner som tilbyr høyere utdanning og fagskoleutdanning og utføre andre forvaltningsoppgaver. NOKUT avgjør selv når det skal iverksette tilsyn. Tilsynsvirksomheten omfatter både kontrollarbeid og bistand til institusjonene i deres kvalitetsutviklingsarbeid.

- § 1-7 Oppnevning av sakkyndige skal lyde:

(1) NOKUT skal oppnevne sakkyndige for å gjennomføre evaluering ved

- a) tilsyn med universiteter og høyskolars kvalitetsarbeid, jf. § 2-2
- b) akkreditering av studietilbud og institusjoner innen høyere utdanning, jf. kapittel 3
- c) godkjenning av utdanning eller tilbydere i fagskoleutdanning, jf. kapittel 5
- d) revidering hvis det skal foretas faglige vurderinger

De sakkyndige skal avgi rapport om evalueringen og gi anbefaling til NOKUT.

(2) NOKUT fastsetter kriterier for de sakkyndiges kompetanse og for oppnevning av disse og de sakkyndiges mandat. NOKUT fastsetter nærmere bestemmelser vedrørende saksbehandlingen.

- § 2-1 Krav til systematisk kvalitetsarbeid skal lyde:

(1) Universiteter og høyskoler skal ivareta ansvaret for kvaliteten i utdanningen ved å ha et systematisk kvalitetsarbeid som skal sikre og bidra til å utvikle kvaliteten i studietilbudene. Videre skal institusjonen sikre løpende utvikling, avdekke sviktende kvalitet i studietilbudene og gi tilfredsstillende dokumentasjon. Institusjonene skal kvalitetssikre alle forhold som har betydning for studiekvaliteten, fra informasjon overfor mulige søkere til avslutning av studiet.

(2) Kvalitetsarbeidet skal være i tråd med kravene i Europeiske standarder og retningslinjer for kvalitetssikring i høyere utdanning.

(3) Institusjonene skal gjennomføre periodiske evalueringer av sine studietilbud. Representanter fra arbeidslivet og studentene skal delta i evalueringene. Evalueringsresultatet skal være offentlig.

(4) NOKUT skal fastsette utfyllende kriterier for institusjonenes kvalitetsarbeid i forskrift.

- § 2-2 Periodisk tilsyn med institusjonenes kvalitetsarbeid skal lyde:

(1) NOKUT skal føre tilsyn med institusjonenes systematiske arbeid for å sikre og utvikle kvaliteten i utdanningen. NOKUT skal gi råd til institusjonen om videreutvikling av kvaliteten. Tilsynet skal resultere i en vurdering av om kvalitetsarbeidet som helhet er tilfredsstillende. Dersom NOKUT finner at det foreligger vesentlige mangler ved

kvalitetsarbeidet eller kvaliteten, skal institusjonen gis en frist på inntil ett år for å rette opp forholdene.

(2) Det skal ikke gå mer enn seks år mellom hvert tilsyn ved den enkelte institusjon. Hvis NOKUT finner at en institusjon har vist at den har et solid internt kvalitetsarbeid og dokumenterte resultater, kan NOKUT forlenge perioden mellom tilsynene med inntil to år. I denne perioden skal NOKUT føre en annen type tilsyn ved institusjonen. NOKUT fastsetter tilsynets innhold og omfang og en tidsplan for tilsynet.

(3) For institusjoner som ikke har institusjonsakkreditering, kan NOKUT velge å føre tilsyn med institusjonens kvalitetsarbeid ved å føre tilsyn med de akkrediterte studietilbudene.

(4) Tilsynet skal være i tråd med kravene i Europeiske standarder og retningslinjer for kvalitetssikring i høyere utdanning.

Endringsforslag som gjelder akkreditering av studietilbud

- § 3-1 Akkreditering av studietilbud skal lyde:

(1) Krav i kapittel 3 skal legges til grunn når institusjoner oppretter studier på grunnlag av faglige fullmakter etter lov om universiteter og høyskole § 3-3.

(2) Høyskoler og vitenskapelige høyskoler kan søke NOKUT om akkreditering av studietilbud som institusjonen selv ikke har fullmakt til å etablere.

(3) Institusjon som ikke går inn under lov om universiteter og høyskoler kan søke NOKUT om akkreditering av studietilbud.

(4) En forutsetning for akkreditering av studietilbud er at kravene i lov om universiteter og høyskoler er oppfylt. Forskrifter fastsatt med hjemmel i lov om universiteter og høyskoler § 3-2 skal legges til grunn for akkrediteringen.

(5) NOKUT skal fastsette kriterier for akkreditering av studietilbud. NOKUT kan fastsette egne kriterier for revidering av studietilbud. Kriteriene skal være i tråd med internasjonale standarder som Norge er forpliktet til å følge.

(6) For studietilbud institusjonen ikke selv har fullmakt til å etablere, bestemmer NOKUT hvilke endringer som skal forelegges NOKUT.

- § 3-2 Krav til akkreditering av mastergradsstudier skal lyde:

(1) Mastergradsstudiet skal være definert og avgrenset og ha tilstrekkelig faglig bredde.

(2) Alternativ 1

Mastergradsstudiet skal ha et fagmiljø som er stabilt og består av tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innen utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid innenfor hele bredden av studiet. Det skal gjennomføres en helhetlig vurdering av om fagmiljøet har tilstrekkelig antall ansatte for å dekke de fag og

emner studiet består av og om fagmiljøet består av ansatte med relevant og riktig kompetanse. Vurderingene skal dokumenteres slik at NOKUT kan bruke dem i sitt arbeid.

Alternativ 2

Mastergradsstudiet skal ha et fagmiljø som er stabilt og som består av et tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innenfor utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid innen hele bredden av studiet. Ressursene som benyttes på studietilbudet skal normalt være minst tolv årsverk, hvorav minst åtte er i heltids kombinerte forsknings- og undervisningsstillinger, minst ni har førstestillingskompetanse og minst to har professorkompetanse. Kravene i annet punktum kan fravikes der fagmiljøet etter en helhetsvurdering må anses å ha tilstrekkelig kvalitet og bredde i kompetansen og etableringen av studiet er begrunnet i nasjonale hensyn. Vurderingene skal dokumenteres slik at NOKUT kan bruke dem i sitt arbeid.

(3) Fagmiljøet skal bestå av ansatte med spesialisering i alle vesentlige deler av mastergradsstudiet, slik at studentene kan delta aktivt i ulike faglige relasjoner og få innføring i ulike perspektiver.

(4) Mastergradsstudiet skal være tilknyttet et fagmiljø med høy faglig kompetanse innen utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid i alle deler av studiet, og som kan vise til dokumenterte resultater på høyt nivå og resultater fra samarbeid med andre fagmiljøer nasjonalt og internasjonalt.

- § 3-3 Krav til akkreditering av doktorgradsstudier skal lyde:

(1) Institusjonen skal tilby utdanning og forskning på området for doktorgraden som har en kvalitet og et omfang som sikrer at doktorgradsstudiet kan gjennomføres på høyt vitenskapelig nivå. Institusjonen skal ha bredde i studietilbudet på lavere og høyere grads nivå innenfor området for doktorgradsstudiet.

(2) Området for doktorgradsstudiet skal utgjøre en vitenskapelig helhet med sammenheng mellom de enkelte delene studiet er satt sammen av.

(3) Doktorgradsstudiet skal være tilknyttet et fagmiljø med høy kompetanse innen utdanning og forskning, som kan vise til dokumenterte forskningsresultater, inkludert publisering, på høyt internasjonalt nivå, og resultater fra samarbeid med andre fagmiljøer nasjonalt og internasjonalt.

(4) Fagmiljøet skal ha dybde og bredde innen alle vesentlige deler av doktorgradsstudiet slik at doktorgradskandidatene kan delta aktivt i ulike faglige relasjoner og få innføring i ulike perspektiver.

(5)

Alternativ 1

Doktorgradsstudiet skal ha et fagmiljø som er stabilt og består av tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innen utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid innenfor hele bredden av studietilbudet. Det skal gjennomføres en helhetlig vurdering av om fagmiljøet har tilstrekkelig antall ansatte for å dekke de fag og emner og den veiledningen studiet består av. Fagmiljøet skal bestå av ansatte med

relevant og riktig kompetanse. Vurderingene skal dokumenteres slik at NOKUT kan bruke dem i sitt arbeid.

Alternativ 2

Doktorgradsstudiet skal ha et fagmiljø som er stabilt og består av tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innen utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid innenfor hele bredden av studietilbudet. Det skal gjennomføres en helhetlig vurdering av om fagmiljøet har tilstrekkelig antall ansatte for å dekke de fag og emner og den veiledningen studiet består av. Fagmiljøet skal bestå av ansatte med relevant og riktig kompetanse. Vurderingene skal dokumenteres slik at NOKUT kan bruke dem i sitt arbeid. Fagmiljøet skal bestå av minst åtte årsverk med førsteamanuensis- eller professorkompetanse over en periode på minst tre år før akkreditering. Minst seks av årsverkene skal være i heltids kombinerte forsknings- og undervisningsstillinger og minst fire ansatte skal ha professorkompetanse.

(6) Institusjonen skal dokumentere at den har kapasitet og rekrutteringspotensial til å ta opp minst 15 stipendiater til studiet i løpet av fem år etter oppstart, og sannsynliggjøre at den over tid kan opprettholde et doktorgradsmiljø med minst 15 stipendiater. Minst halvparten av stipendiatene skal ha hovedarbeidsplass ved institusjonen.

(7) Samisk høgskole er unntatt fra kravet i sjettede ledd. Samisk høgskole må sikre at doktorgradskandidatene får et godt faglig miljø med høy kvalitet, blant annet gjennom forpliktende samarbeid med andre institusjoner.

- § 3-4 Krav til akkreditering av stipendiatprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid skal lyde:

(1) Institusjoner kan søke NOKUT om akkreditering av stipendiatprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid som den enkelte institusjon selv gir, som tilsvarende doktorgradsprogram.

(2) Akkreditering kan gis på grunnlag av institusjonens bidrag i et felles stipendiatprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid.

(3) Kravene i § 3-3 første til sjettede ledd gjelder tilsvarende.

Endringsforslag som gjelder akkreditering av institusjoner

- § 3-5 Akkreditering av institusjoner skal lyde:

(1) Institusjon som gir akkreditert studietilbud, kan søke NOKUT om akkreditering som høyskole, vitenskapelig høyskole eller universitet.

(2) NOKUT skal gjennomføre en helhetlig vurdering av om institusjonens organisering, kvalitetsarbeid og resultater er tilstrekkelig til at institusjonen kan bære de fullmakter institusjonsakkrediteringen gir. Institusjonen skal dokumentere at kravene i lover og forskrifter er oppfylt.

(3) Institusjonens primærvirksomhet skal være høyere utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling.

(4) Institusjonens organisering og infrastruktur skal være tilpasset virksomheten.

(5) NOKUTs vedtak om akkreditering etter første ledd oversendes departementet som fatter endelig vedtak om institusjonskategori, jf. lov om universiteter og høyskoler § 1-2 annet ledd.

(6) NOKUT skal fastsette kriterier for akkreditering av institusjoner. NOKUT kan fastsette egne kriterier for revidering av institusjoner.

- § 3-6 Standarder for akkreditering som høyskole skal lyde:

(1) Institusjonen skal ha utdanning, stabil forskningsvirksomhet eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid av høy kvalitet.

(2) Institusjonen skal ha ansatte i undervisnings- og forskerstillinger på alle fagområder som inngår i studietilbudet.

(3) Institusjonen skal ha akkreditering for minst ett studietilbud som gir rett til å tildele lavere grad alene, og ha uteksaminert lavere grads kandidater i minst tre år.

(4) Institusjonen skal være tilknyttet nasjonale og internasjonale nettverk innenfor høyere utdanning og forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid.

- § 3-7 Standarder for akkreditering som vitenskapelig høyskole skal lyde:

(1) Institusjonen skal ha en tydelig og faglig profil og være nasjonalt ledende på fagområdet.

(2) Institusjonen skal ha tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innen utdanning, og forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid innenfor fagområde for institusjonsakkrediteringen.

(3) Institusjonen skal ha stabil utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid av høy kvalitet.

(4) Institusjonen skal ha rett til å tildele doktorgradsstudium alene, eller ha akkreditering for tilsvarende stipendiatprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid, jf. § 3-4.

(5) En vesentlig del av institusjonens studietilbud, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid skal være innenfor doktorgradsstudiet faglig område.

(6) Institusjonen skal dokumentere at den i gjennomsnitt har uteksaminert fem doktorander på doktorgradsstudiet eller tilsvarende stipendiatprogram per år over en treårsperiode. Studiet skal over en periode på fem år ha tatt opp i gjennomsnitt minst 15 stipendiater.

(7) Institusjonen skal alene ha akkreditering for studietilbud på høyere grads nivå innenfor doktorgradsstudiets eller tilsvarende stipendiatprogram faglige område. Institusjonen skal

ha uteksaminert kandidater på lavere og høyere grads nivå på alle studietilbud innenfor doktorgradsstudiets eller tilsvarende stipendiatprogramers faglige område.

(8) Institusjonen skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale nettverk innenfor høyere utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid. Institusjonen skal delta aktivt i det nasjonale samarbeidet om forskerutdanning eller tilsvarende Stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid, jf. § 3-4.

- § 3-8 Standarder for akkreditering som universitet skal lyde:

(1) Institusjonen skal ha tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innen utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling innenfor institusjonens faglige virksomhet.

(2) Institusjonen skal ha stabil utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid av høy kvalitet.

(3) Institusjonen skal ha rett til å tildele doktorgrad alene på minst fire fagområder. To av disse skal være sentrale for regionale virksomheters verdiskapning, samtidig som fagområdene også må ha nasjonal betydning¹. Akkreditert deltakelse i Stipendiatprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid, jf. § 3-4 kan telle som én doktorgrad.

(4) Doktorgradsområdene skal dekke hoveddelen av institusjonens faglige virksomhet.

(5) Institusjonen skal alene ha akkreditering for minst fem studietilbud på høyere grads nivå. Institusjonen skal ha uteksaminert kandidater på lavere og høyere grads nivå på alle studietilbud innen doktorgradsområdene.

(6) Institusjonen skal ha stabil forskerutdanning og skal dokumentere at den i gjennomsnitt har uteksaminert minst fem doktorander per år over en treårsperiode på minst to av doktorgradsprogrammene. Hvert enkelt doktorgradsprogram må ha tatt opp minst 15 stipendiater.

(7) Institusjonen skal være tilknyttet nasjonale og internasjonale nettverk innenfor høyere utdanning og forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid. Institusjonen skal delta i nasjonale samarbeid om forskerutdanning og eventuelt tilsvarende for Stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid, jf. § 3-4.

Endringsforslag som gjelder revidering av akkrediterte studier

- § 3-9 Revidering av akkrediterte studier skal lyde:

(1) NOKUT kan på fritt grunnlag igangsette revidering av en akkreditert institusjon. Revideringen baseres på en evaluering foretatt av sakkyndige, jf. § 1-7 første ledd.

(2) Dersom NOKUT finner at et studietilbud ikke er i tråd med de krav som stilles, skal institusjonen gis en rimelig frist på inntil to år for å iverksette tiltak.

¹ Departementet ber om synspunkter på om dette kravet bør videreføres: *To av disse skal være sentrale for regionale virksomheters verdiskapning, samtidig som fagområdene også må ha nasjonal betydning.*

(3) Dersom NOKUT etter dette finner at vilkårene ikke er i tråd med de krav som stilles og gjør vedtak om å trekke tilbake akkrediteringen av et studietilbud, skal institusjonen umiddelbart trekke studietilbudet tilbake. *For doktorgradsstudier eller kunstneriske stipendiatprogram kan NOKUT trekke tilbake akkrediteringen for deler av studietilbudet.* Institusjonen skal iverksette tiltak, godkjent av NOKUT, som gjør det mulig for studentene å fullføre studiet.

Endringsforslag som gjelder revidering av akkrediterte institusjoner

- § 3-10 Revidering av akkrediterte institusjoner

(1) NOKUT kan på fritt grunnlag igangsette revidering av en akkreditert institusjon. Revideringen baseres på en evaluering foretatt av sakkyndige, jf. § 1-7 første ledd.

(2) Dersom NOKUT finner at en institusjon ikke lenger oppfyller kravene til akkreditering, jf. § 3-5 til § 3-8, skal institusjonen gis en rimelig frist på inntil 2 år til å rette opp mangelfulle forhold. Dersom vilkårene for akkreditering etter fristens utløp ikke er oppfylt, skal NOKUT trekke akkrediteringen tilbake.

(3) NOKUTs vedtak om å trekke tilbake akkrediteringen av en institusjon, skal oversendes departementet som fatter endelig vedtak i saken, jf. lov om universiteter og høyskoler § 3-3 og § 1-2 første og annet ledd.

Endringsforslag som gjelder søknad om akkreditering

- § 3-11 Søknad om akkreditering skal lyde:

(1) NOKUT utarbeider retningslinjer for utformingen og behandlingen av søknader om akkreditering av studier og institusjoner etter kapittel 3. For å effektivisere saksbehandlingen kan NOKUT fastsette søknadsfrister.

(2) NOKUT kan i særskilte tilfeller fastsette at søknader om akkreditering ikke kan fremmes før etter en periode på inntil 2 år.

Endringsforslag som gjelder sluttbestemmelser

- § 8-1 tredje ledd skal lyde:

(3) Alle institusjoner som er akkreditert etter lov om universiteter og høyskoler skal oppfylle kravene i §§ 3-5 til 3-8 til akkreditering som henholdsvis høyskole, vitenskapelig høyskole eller universitet innen 31. desember 2018. Akkrediterte studier skal oppfylle kravene til akkreditering i §§ 3-1 til 3-4 innen 31. desember 2018.